

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1358,Spotkanie-Klubu-Historycznego-im-gen-Stefana-Roweckiego-Grot-a-na-temat-Swiatowy-.html>
03.04.2026, 19:50

Spotkanie Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grotą” na temat „Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej - i co dalej?” - Warszawa, 21 czerwca 2007 r.

W dniu 21 czerwca (czwartek) 2007 r. w sali konferencyjno-wystawienniczej Instytutu Pamięci Narodowej, ul. Marszałkowska 21/25, odbyło się spotkanie Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grotą” na temat „Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej - i co dalej?”. Spotkanie w formie dyskusji panelowej poprowadził Przewodniczący Rady Klubu, Kierownik Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych Minister Janusz Krupski.

Armia Krajowa

*Byłaś dla nas radością i dumą,
jak stal prężna, jak żywiol surowa,
ustom - pieśnią, sercu - krwawą łuną
Armio Krajowa (...)*

*Nas nie stanie, lecz ty nie zginiesz.
Pieśń cię weźmie, legenda przechowa.
Wichrem chwały w historię popłyniesz
Armio Krajowa*

Szkocja 1964

Zbigniew Kabata ps. „Bobo”

Na VII Zjeździe Delegatów ŚZŻAK (wyborczym), który odbył się w lipcu 2005 r., postanowiono - stosowną uchwałą - odłożyć dyskusję o przyszłości Związku do Zjazdu Nadzwyczajnego (programowego), przewidywanego na 2006 lub 2007 rok. Sprawa jest bardzo ważna i pilna. Członkowie ŚZŻAK, w którym średnia wieku przekroczyła 80 lat, podobnie jak ich koledzy z innych bratnich stowarzyszeń zadają sobie pytanie, jak długo jeszcze ich Związek będzie mógł istnieć w dotychczasowej formule. Zgodnie ze statutem ŚZŻAK przyjmuje młodszych członków nadzwyczajnych, ale ich liczba nie powinna przekroczyć np. 30%, by Związek nie stracił swej tożsamości.

Chcemy się przygotować do odpowiedzi na pytanie: „co dalej?”

- Co robić z cennymi i słabo uporządkowanymi archiwaliami Związku (ankiety personalne,

materiały zjazdowe, uchwały, protokoły, dokumentacja awansowo-orderowa, korespondencja itp.)?

- Komu przekazać opiekę nad sztandarami?
- Jak zinwentaryzować, a potem przekazać w godne ręce setki miejsc pamięci, które powstały z inicjatywy Związku – od tablic aż po pomniki (które jeszcze nie mają swoich opiekunów)?
- Komu i kiedy przekazać nasz skromny majątek?
- Jak zachęcać młode pokolenia do tego, by historię i legendę SZP – ZWZ – AK i PPP nosiło w sercach i umysłach oraz przekazywało dalej swoim następcom?
- Jak za kilkadziesiąt lat ma być kontynuowana tradycja naszych obchodów – Dnia Pamięci Polskiego Państwa Podziemnego, wybuchu Powstania Warszawskiego, Akcji pod Arsenalem itp.?
- Jak zachować, żywą w naszym środowisku, pamięć o dowódcach, żołnierzach, Kedywie, słynnych zgrupowaniach?

Tym problemom była poświęcona dyskusja w Radzie Naczelnej ŚZŻAK. Za partnerów Związku, z którymi należy w tych sprawach rozmawiać, Rada Naczelna uznała instytucje społeczne, takie jak Kluby Historyczne im. gen. Stefana Roweckiego „Grota”, Młodzieżowe Kluby im. Armii Krajowej, Koła Przyjaciół AK, Grupy Rekonstrukcji Historycznej itp., a także Fundację Polskiego Państwa Podziemnego, Fundację Filmową AK, Fundację i Muzeum AK i WSK w Toruniu, Instytut im. gen. „Grota” w Lesznie, Ośrodek KARTA i przede wszystkim Harcerstwo oraz instytucje państwowe: Instytut Pamięci Narodowej (umowa z ŚZŻAK z 27 września 2001 r.), niektóre wydziały wyższych uczelni, PAN-u i innych instytutów naukowych, Wojskowe Biuro Badań Historycznych, muzea: Niepodległości, Powstania Warszawskiego, Wojska Polskiego, Armii Krajowej, Historii Polski itp.

Otwarte natomiast pozostało pytanie dotyczące inicjatywy utworzenia nowej organizacji upamiętniającej AK i PPP. Chcielibyśmy, by dzisiejsza dyskusja pomogła nam spojrzeć w przyszłość i przygotować Światowy Związek Żołnierzy AK do nowych zadań.